

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru provincie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Revistă.

Sibiu, 1 Octombrie n.

Prim-ministrul ungar, domnul *Wekerle Sándor*, a fost Sâmbătă la Viena, unde s'a ținut conziliu comun de ministri, sub prezidenția Maiestății Sale, a Monarhului nostru, pentru stabilirea programului de muncă pe seama delegațiunilor, cari au să se întrunească încă odată în anul acesta, după ce budgetul comun al anului viitor încă nu e votat.

Se vorbește, că ministrii comuni ai monarhiei noastre, ar fi pășit cu pretenziuni nouă în fața prim-ministrilor din Austria și Ungaria, cerând bani mai mulți și recruți mai mulți decât în anii trecuți, și că acum datorința prim-ministrilor este, să prepare spiritele în ambele jumătăți ale monarhiei astfel, ca în delegațiuni votarea să se facă fără pedecă și fără multă vorbă.

Ca pozitivă e dată apoi știrea, că delegațiunile vor fi convocate pe 26 Noembrie la Budapesta, și cu ocazia întrunirii lor va veni și Maiestatea Sa, cu întreaga curte domnească, la Budapesta.

Pentru a referă colegilor săi din cabinet despre toate câte i-s'au împărtășit la Viena în cursul zilei de Sâmbătă, domnul ministru-prezident *Wekerle* a convocat pe toți membrii cabinetului său în conziliu de ministri, care se ține astăzi în palatul din Buda al prim-ministrului ungar, și probabil se va ține și mâine și poimâine, după ce la ordinea zilei e pusă și stabilirea budgetului țării pentru anul viitor, — pe care domnul ministru-prezident voeste să-l prezente dietei imediat după redeschiderea ce se va face în 10 Octombrie n.

Terminul pentru de a intra dieta de nou în activitate nu e deci departe, și de aceea guvernul va trebui să stabilească în zilele acestea și programul de muncă pentru noua

sesiune parlamentară. E afară de orice îndoială, că proiectul de lege despre reformele electorale, despre introducerea votului universal la alegeri, nu va fi prezentat dietei în cursul anului acestuia. A spus-o cel mai competent, domnul ministru de interne, contele *Andrássy*, că se lucră încă din greu la adunarea datelor necesare pe baza cărora este a se compune noul proiect de lege, prin urmare încă nici planul după care este să se facă proiectul nu pare a fi croit.

Legea aceasta deci nu va da încă de lucru dietei. Va da însă budgetul, care e încheiat, și e cu douăzeci de milioane mai umflat la cheltueli decât în cel din anul acesta, o împrejurare, care va da prilej bun celor puțini din opoziție, naționaliștilor, să atace guvernul pentru îngreunarea poporului cu sarcini, mai ales, că îngreunarea se face acum din partea acelor, cari mai nainte decenii de-a rândul au strigat mereu guvernelor din trecut: cruțare și earăși cruțare, scăritare ear nu înmulțire de sarcini, pentru-că poporul nu le mai poate purta!

Mai sunt apoi anunțate și câteva proiecte de lege din partea ministrului de justiție, despre judicatura curiei în chestii electorale și despre alte inovații, pe cari dorește domnul *Polonyi* să le introducă în țară, în mod însă atât de radical, încât și unii dintre deputații unguri vor fi negreșit în contra lui.

Cu legile aceste mărunte ale domnului *Polonyi* și cu budgetul se va ocupa dieta până la finea anului, ba discuția asupra lor poate să treacă și în anul viitor, după ce din cauza întrunirii delegațiunilor, cam o lună de zile dieta nu va putea ține ședințe; și astfel chiar dacă ar fi gata, proiectul de lege despre noua procedură la alegeri n'ar putea fi luat în discuție din partea dietei, decât numai în primăvara anului ce vine.

După semnele de până acum, în dietă vor merge bine lucrurile și în viitor, ca la comandă, așa cum va dispune guvernul. Nu așa însă în delegațiuni. Se face mare propagandă, ca kossuthiștii, cari vor forma majoritatea în delegațiunea ungară, să ese din rezervele pe cari le-au observat în sesiunea din Iunie c. și să păsească mai cu energie în contra ministrilor comuni. Aici ne putem deci aștepta la scene sgomotoase, dacă cumva guvernul nu va face pe kossuthiști să înțeleagă, că în înțelesul învoiei cu Coroana, în delegațiuni Ungurii n'au alta de lucru decât să voteze ce li-se cere. Gură pot să facă numai acasă!

Asta e astăzi situația în politica internă.

Sărbătoarea seminarului nostru.

Vineri, în ziua martirului *Nichita Romanul*, patronul seminarului arhidiecezan „*Andreian*” din Sibiu, s'a făcut, conform usului din trecut, inaugurarea solemnă a anului școlar 1906/907 la institutul teologic-pedagogic din Sibiu.

S'a oficiat întâiu serviciu divin, sfânta liturgie și chemarea duhului sfânt, în biserica catedrală, prin Preacuvioșia Sa domnul protosinel și director seminarial Dr. *Eusebiu R. Roșca*, asistat de diaconul Dr. *A. Crăciunescu*, profesor seminarial, în fața elevilor și a corpului profesoral, iar în urmă la orele 10 și jumătate elevii și profesorii s'au întrunit în sala mare a seminarului, unde nu peste mult a sosit și Inaltpreasfinția Sa, arhiepiscopul și metropolitul *Ioan Meșianu*, însoțit de Preacuvioșia Sa arhimandritul și vicarul arhiepiscopesc Dr. *Ilarion Pușcariu*, întâmpinat fiind cu sgomotoase „*Să trăiască*”.

După încetarea aclamațiilor, domnul director seminarial Dr. *E. R. Roșca* face inaugurarea anului școlar prin un frumos discurs, în care constată cu plăcere, că elevii de nou intrați în institutul teologic-pedagogic au destul de bune pregătiri, și dacă vor avea și zel și bunăvoință, mai ales însă vocațiune și bună purtare, vor

putea să devină buni luminători ai poporului, pentru-că corpul profesoral și va da silințe să-i pregătească bine pentru greaua luptă a vieții. Le dă apoi instrucțiune cum au să se poarte în institut, și le pune la inimă mai ales cercetarea regalată a bisericei.

Rosteste apoi Inaltpreasfinția Sa arhiepiscopul și metropolitul *Ioan Meșianu* vorbire elevilor, plină de învățături și rintești. Le spune, că dacă s'au ales o riera grea, și poatecă nu atât de bine remunerată ca altele, a preoției și a dascălăriei, bine au făcut, fiindcă acestea sunt o sigurătate și legate de un anumit loc, preotul și învățătorul confesându-și pe mută nime dintr'un loc în altul, decât numai atunci, când singur o dorește conștiința. Ca însă cineva să fie un preot bun învățător, se cere să aibă și vocațiune. De aceea, provoacă pe cei ce nu simt într'ânsii destulă vocațiune, să treacă bine de acum la alte cariere, care le vor vin mai bine. Cine însă rămâne pe loc preoție ori dascălie, să nu se plângă, nu-și afli răsplătită munca în mizerie, care se face aceasta la alte cariere, și juns să poarte greul vieții de alt, să nu și să-și formeze singur și alte izvoare de venit, pe lângă salariul ce i se va da. Să poarte economie, să se ocupe cu păritul, legumăritul etc.

Le pune apoi la inimă elevilor purtare bună, cuvințioasă, neproșabilă toată privința, nu numai în institut, ci afară de institut, pe stradă, cum și cercetarea bisericei, care trebuie să devină necezitate simțită pentru ei și mai a îndeletnicirea cu cântările bisericești, necezare în biserica noastră și pentru poporul nostru și decât predică. Le dă urmă sfaturi frumoase să se ferească lux, să nu-și facă haine scumpe, și ales să nu și-le facă pe credit, pentru hainele făcute pe așteptare nu sunt bune lor.

Inaltpreasfinția Sa a dorit apoi să vadă elevii din primul an teologic, cari i-au fost prezentați pe rând, și după aceasta a părăsit sala între aclamațiile sgomotoase ale elevilor.

FOIȘOARĂ.

Sistemul solar biblic.

Cum se poate presupune, că fiul lui Dumnezeu pentru întruparea sa să-și fi ales un glob așa de mic, care împreună cu vreo 6—7 soți ai săi să se învârtă în jurul soarelui ca un slugă umilit? Aceasta e a mai putut crede în vechime, când după sistemul stelar biblic, pământul era centrul tuturor planeteilor, în jurul cărora se învârtteau; acum însă biblia cu sistemul ei a dispărut — nu mai are valoare. Astfel vorbesc aderenții iperzelosi ai creștinismului astronom Copernic. Ei susțin une, că biblia își are sistemul său stelar și nu vrea să știe, că sfânta scriptură nu propagă nici o învățătură astronomică și nu are vre-un sistem stelar, care să-l facă sistemul lui Copernic. Geocentric și să considere doar cu adevărat un sistem alături cari au trăit în Egipt, Persia, Chaldea, Grecia etc. În biblia, când e vorba de marea creație se zice, că soarele a stat

în loc sau în alte locuri, că „soarele grăbește spre locul său de unde el răsare”, sau că „soarele apune și răsare”, prin aceasta nu se contrazice adevărului astronomic, că soarele nu se mișcă, ci biblia vorbește numai în limba omului, spre a fi pricepută.

Keppler astronomul ne lămurește în acest punct. El zice într-o scriere a sa: „Astronomia descopere cauzele lucrurilor naturale, ea cearcă amăgirile optice ex professo. Sfânta scriptură, care învață lucruri mai înalte, întrebuițează modul deprins al vorbirii spre a fi pricepută și vorbește de lucruri naturale numai în treacăt, după măsura cum ni-se par. Scripturile s'ar exprima tot în acel mod, dacă ar și înțelege toți oamenii amăgirile optice. Căci și noi, astronomii, nu cultivăm astronomia cu scop de a schimba modul deprins al vorbirii, ci spre a deschide porțile adevărului. Noi zicem că și poporul: planetele stau pe loc, merg îndărăt. . . . soarele apune și răsare, se sus spre miază-zori. . . . Acestea le spunem cu deprinsul, așa cum par ochilor noștri, măcar că nu s'adeverate. Cu cât mai puțin putem pretinde dela sfânta scriptură, că lăpă-

dându-se de modul deprins al vorbirii, să-și măsure cuvintele după calupul științelor naturale și să contureze numai poporul cu fraze întunecate despre lucruri ce nu le poate pricepe, zădărnindu-și numai țanta sa adevărată și sublimă”.

Biblia deci prin afirmările sale, că „soarele a stat pe loc”, „soarele se grăbește” . . . „răsare și apune” . . . nu stabilește adevăruri astronomice și nici nu-și apără sistemul său stelar, cu care este învinuită că l-ar avea, ci vorbește simplu omului în limbajul lui.

După afirmările lui Keppler mai sus înșirate se poate convinge oricine, că adevărații bărbați ai științei, în scrutările lor, n'au tendința epigonilor științei, de a nimici adecă credința. Ci ei caută adevărul pentru a ridică spiritul omului peste vulgaritatea veacului, a-i sădi în ființa lui convingeri, sentimente și deprinderi pozitive chemări sale sublimă. Adevăratele științe nu urmăresc credința, ci din contră, o fortifică, o întărește. Ba prin faptul, că omul cu ajutorul metodelor ce o conștientă se aprofundează mai mult în cunoștința ce există între el (om) și cauza ultimă, promovează religiozitatea. De aci

provine, că adevărații bărbați de știință ca: Keppler, Copernic, Newton și alții, cât se aprofundau mai mult în știință, atât au devenit mai tari în credința și vină, — au devenit mai religioși.

Apoi e fapt constatat, că oamenii mai superiori în știință sunt și cei mai religioși, dispunând de o solidă personalitate și de un psihic cu puteri bine potențate. De o mare eredință divină s'au pătruns și Keppler în toate cercetările sale astronomice, ceea ce apare și din încheierea făcută la opul „*Astronomia nova*” unde zice: „Înainte de a putea scoate masă, pe care am făcut toate cercetările mele, nu mi rămâne decât să mă închin și ochii către cer și să adresez amia mea rugăciune autorului tuturor minunilor. Ei mulțămesc Doamne și Creator de toate plăcerile, pe cari eu le am gustat în toate zilele, în cari mă erodam cercetându-te și perei mâinilor tale. Între toate cărțile, care conțin lucruri bune pentru a progresa înaintea oamenilor, mă rog lucrării tale”.

Biserica și știința, care s'au închinat numai la un contrazicere, și au căutat să supuneri adevărurile științifice la judecata

Românii în America.

De 5 ani de zile satele noastre le părăsesc în masă oamenii de muncă și așteaptă peste marea primejdioasă în America, aruncându-se în jugul robiei nemiloase a muncii grele, ca să-și agonisească pâinea necesară a vieții de toate zilele.

Acolo osteneala se răsplătește mai bine de acasă. Ai noștri stau câți-va ani și când li ajunge dorul de casă, de plug și de conaș, se întorc în patria greutăților roditoare.

Prea puțin au gândul să moară expatriați într-o țară, în care traiul ar putea fi mai îndulcit și mai tihnit. Poporul nostru, zămisit în suferință și botezat cu botezul vieții nesăturate de chinuri pe care le răsplătește numai Dumnezeu, e neîmpărțit de glia țării sale, ori cât de puțin e pâinea care i întinde amarul.

Înstrăinarea neînstrăinării de cămin e lăsată nepăsătoriei noastre de acclimatizare, oricât din înapoierea noastră culturală din nepăsarea duhului general al neamului de azi.

Țăranul e conservativ în atitudinea sa sufletească, ca și în cele sociale și economice. Prefere o pâine săracă de sămânță să nu iasă din cercul muncii și al marelui, veciniei neîndestulătoare. Înstrăinarea cu puțin ni-a fost o virtute de supraviețuire în trecut, azi însă nimenea nu mai poate plăti pentru ea. Goana de cucuruz și de vină vremii; cine nu e capabil de a face prada altora mai harnici. Această luptă rolul nostru e al celor care al pater înșelați, al celor exploatați, ca și deșănțul e mai isteț și mai prețios pentru lupta vieții. În luptă se așază și mizele imorale, fără sfială și fără scrupol.

Popoarele mari, Germanii d. e. sunt înstrăinați pe suprafața pământului, în locurile sălbatice, și sub pretextul răspândirii și exploatarea avuții și munca umilă a oamenilor, neînstrăinați cu calitățile lor luminați.

Ai noștri în America sunt pământul și lăsată al bogătanilor, cari îi aplică în viața cele mai grele și cele mai dure pentru viață.

O înstrăinare și cunoașterea imprudentă a mai multor muncitori înstrăinați și pălăntescă au prins a înțelege, în mijlocul străinătății e bine și folositor pentru ei să se înstrăinească din când în când, să schimbe graiul de acasă unul altui, să și spuie păsările și să se îmbățeleze în dor de casă și în frica primejdiei unui pe altul.

Astfel au dat ființă mai multor societăți și reuniuni, cu scop de ajutorare reciprocă, cari să le prilejiască întâlnirile și cunoștințele cu toți cei depărtați de casă.

În 15 centre cu populațiune românească mai numeroasă sunt azi în America tot aceste societăți, ale căror nume sunt dragostea și dorul de căminul de acasă.

Pe lângă aceste societăți pozitive, ci ea chiar prin mersul, mișcarea organismului ei, tocmai de la început a documentat adevărul că în căminul învățată abia numai în trecut al XVI-lea a ajuns.

Dacă privim în ființa organismului bisericii creștine vom observa, că și biserica în mod simbolic afirmă și susține adevăratele stabilite de astronomie cu referire la mersul mecanismului grozav al universului.

Amare, scurtele ce se vede, după simbolica reprezentare pe regele cerurilor, pe Iosif Christos care întocmai ca și soarele este izvorul de viață sufletească a omenirii, este centrul îndurării, e soarele dreptății, deci e lucru natural, că pământul și soarele pe care Domnul trebuie să se ridice pe cerul soarelui și nu soarele pe cerul pământului.

Amare, scurtele ce se vede, după simbolica reprezentare pe regele cerurilor, pe Iosif Christos care întocmai ca și soarele este izvorul de viață sufletească a omenirii, este centrul îndurării, e soarele dreptății, deci e lucru natural, că pământul și soarele pe care Domnul trebuie să se ridice pe cerul soarelui și nu soarele pe cerul pământului.

Aceste societăți nu se ridică peste importanța unor cercuri de oameni, cari vorbesc aceeași limbă și se recunosc Români strănsi din multe colțuri respirate ale patriei-mame. Ele sunt menite să devie școale de învățătură, în cari Românii de acolo să poată înțelege viața lumii mari, lărgindu-și fondul sufletesc îngust, cu care au plecat de acasă în nădejdea unei simbrii îndoite a muncii zilnice.

De un an de zile oamenii noștri erau fără preoți. O împrejurare, care umplea de groază pe cei ce luau drumul spre America, și trăiau acolo fără cea mai prețioasă mângâiere a slujbei și a ajutorului preoțesc. De când însă în America sunt și doi preoți români, starea lor de traiu s'a mai îndulcit.

Datoria lor e acum să unească societățile și să le dea o direcție sănătoasă și folositoare.

Misiunea lor e mai grea decât a celor de acasă, și chiar problemele lor nu se pot asemui cu cele de aici.

Cel mai mare păcat ar fi vântul sufletesc, care înveninează și desființează moralitatea publică și individuală.

Am urmărit de multă vreme prin fiile din patrie publicarea de colecte pe sama bisericilor sărace de aici. An de an intră în țară sute și mii de florini, la cari contribuie în America Români cu multă dragoste fără mustrare de conștiință, că își dă ortodoxul creștinul bisericii unite, și viceversa.

În curând vom publica rezultatul colectelor din America de 5 ani încoace și va uimi pe ori-cine jertfa maritimă a creștinului nostru curat și darnic.

Cu toate acestea, bisericile din America se înființează cu multă anevoință. Biserica unită din Cleveland s'a făcut din darul și bunătatea însemnată a Episcopului catolic *Hortsmann*, care și acolo are dragoste de loialii săi credincioși români.

Sunt sigur, că Românii de acolo cuprinși de adevărata și neferită dragoste către credința legii lor, după vrednicia și jertfa își vor putea face și biserică proprie. Preoții, cari au nădejde să trăiască mulțumiți cu ei, vor fi ajutătorii și învățătorii lor sinceri, apostoli ai luminării din care rezultă toate bunătățile. Prozeltismul, condamnat și aici, unde, între cele două biserici lupta de rivalitate cu greu se poate răzima pe scopuri curate și nobile culturale, e refugiu al celui slab și nestatornic, și în America îl condamnă chiar și cuvintele Domnului dela Matei Cap. 23 v. 15: *Vai vouă, Cărturari și Farisei făur-nici, că încurjați marea și uscatul, ca să faceți un prozelit, și când s'a făcut, îl faceți fiu al gheenei îndoit decât voi.*

Măreția legii noastre va sili pe ori-cine, și ori unde a repeți curintele procești: *Mai bună e mie legea turmei mele decât mii de aur și de argint.*

Statele unite în organizația lor bisericăască, croită în secl. XVII. de congregațiunile religioase ale Englezilor go-

peire; eră cufundat în abizul întunecului.

Biserica reprezintă luna. Precum luna luminează întunecul nopții, prin lumină reflectă, primită dela soare, astfel și biserica are putere de a lumina, de a da viață numai primind lumina dela Isus Christos — soarele dreptății. Biserica, față de noi, nu e altceva decât reflexul luminii lui Christos pe pământ, și este pentru întreaga lume, pe care tinde să o cuprindă la sinul său de maică. E natural deci, ca luna — simbolice biserica — să se învârtă în jurul pământului — în jurul omenirii, pe care tinde să o lumineze, alungând întunecul nopții sufletești.

Biserica își are și ea, ca și universul, planete și luceferii săi. Ioan Botezătorul care nu este luceferul zilei, ci aduce lumina? El nu vestește, că pe orizontul vieții sufletești a omenirii va apărea soarele mântuirii, care va aduce lumina cunoștinței. Nu el este lumina, ci acela de care măturăse. Și întru-acesta Isus Christos, soarele îndurării pe pământ, care luminează sufletești, dispăre — Ioan — toată ziua mai comuna.

niți din Europa, au trecut în archiva istoriei *confesionalismul*.

Folosirea cu dobândă a muncii și a timpului de mult a reformat religia de contemplație și de gâlcevi dogmatice, fără a desființa bisericile și a împiedeca comunicația omului cu Dzeul care ajută și folosește mai cu spor decât orice mijloc vremelnic pământesc.

Orice biserică și orice instituție menită a promova moralitatea între oameni, traiul îndestulat și tihnit al tuturor și al fiecăruia, dobândește scutul și aprobarea statului.

În respectul limbilor, toate popoarele pe cari le ademenește câștigul și ușurința vieții, deprind toate ca dintr'o trebuință naturală limba engleză, care se impune din partea elementului preponderant cult și bogat. La reformele sociale, cari tind a schimba fața și a bătrânului nostru continent, iau parte indivizii din toate popoarele cari învață limba engleză și se introduc în viața Americii.

Cetesc în ziarele mari europene, că Germanii cei atât de numeroși în statele unite se silesc pe întrecute a învăța limba patriei celei nouă, pentru-ca să-și poată dezvoltă problema de viață amăsurat firei germane. Sutele de mii de popoare străine, Ruși, Români, Sârbi, Maghiari etc. sunt însă avizate la rolul de mercenari, simbrășii celor bogați și culți, acolo ca și în patria-mamă. Pentru ai noștri, cari a-leargă și trăesc acolo pe timp scurt ori mai îndelungat, ar fi cu folos să fie lămurii despre haosul popoarelor între cari trăesc, să străbată desfășurarea vieții lor, să culeagă învățăminte din traiul lor, despre organizația lor internă și externă, să și cunoască propria lor ființă în mijlocul străinătății, dela care poate profita în întocmirea muncii, valorizarea ostenelelor, și în folosirea școlii și a bisericii, cari înaintază umanitatea, vrednicia și nobilitatea vieții.

Astfel se poate răsplăti înstrăinarea celor capabili de muncă. *Se.*

În chestia convocării congresului.

La întrebările ce ni se fac din unele părți în privința întrunirii congresului nostru național-bisericăcesc, după informațiunile ce le avem dela locul competent, putem spune, că s'au făcut la timp toate pregătirile necesare, pentru ca întrunirea congresului să se poată face la termenul statutar. S'au întreprins de timpuriu pași de lipsă, pentru a se luă la cunoștință întrunirea congresului și din partea Măiestății Sale, și acum se așteaptă în toată zioa sosirea preainaltului rescript despre luarea întrunirii congresului la cunoștință, pentruca apoi congresul să poată fi convocat.

Apostolii, oare nu sunt tot atâți planete, luceferi, cari luminând întunecul nopții vieții spirituale, își fac calea în jurul soarelui izbăvitor — în jurul doctrinei lui Isus Christos?

Dacă e vorba, că și scriptura își are sistemul ei solar, atunci cel mai sus arătat este adevărul ei sistem, care nu contrazice nici celui alui Copernic, Keppler și Galilei, dar nici nu concordează cu cel alui Ptolomeu.

De încheiere zic, că mai bine le-ar fi celorce și în ziua de azi le place a susține, că scriptura afirmă neadevăruri capitale în ceea ce privește mersul mașinăriei universului, să se roage pentru necredința lor îndărătnică de Creatorul cu cuvintele credinciosului astronom Copernic, zicând: *Doamne, eu nu caut gratia cea mare ce ai acordat-o lui Pavel și nu îndrăznesc a cere milostivirea arătată de Tine apostolului Petru, dar Te rog să-mi dai iertare, pe care ai dat-o talharului de pe cruce.*

Zăbura Mam.

Din protopresbiterate.

Conferență preoțească în tractul Deșului.

Gherla, 20 Septembrie n.

Conferența preoțească din protopresbiteratul Deșului pentru anul 1906 s'a ținut în Gârboiu la 27 August (9 Sept.)

Înainte de conferență, la locul de întrunire, preoții prezenți s'au mărturisit unul altuia, iar la Sf. Liturghie, celebrată de preoții A. Sighiarteu, I. Giurgiuca și A. Cherebeșiu, s'au cuminecat.

După S. Liturghie s'a făcut parastas pentru metropoliții *Andrieu* și *Miron*, pentru mecenaii *Gozsdu* și *Andronic*, și pentru binefăcătorii bisericii locale — de aceiași preoți, sub conducerea șefului tractului protopresbiterul *Teodor Hermann*; apoi s'a făcut invocarea Spiritului Sânt și în locul preotului absent S. Lenghel, care avea să predice despre lux, parohul Gr. Crăciunaș a ținut poporului număros o predică improvizată, după evanghelia zilei, arătând foarte nimerit și necesitatea edificării unei nouă biserici aici în locul celei vechi de lemn, ruinate și strimte. Cântările le-au executat preoții G. Hango și G. Lărgean, împreună cu clericul Z. Manu și cu inv. T. Coroian și Aug. Hermann.

După terminarea oficiului divin preoții s'au adunat la masa ospitală a parohului local *Teodor Purdean*, unde li s'a servit dejun, apoi s'au întrunit în sala de învățământ a școlii noastre populare din loc, unde protopresbiterul prezident a deschis conferența la 10 ore a. m. prin o cuvântare, în care a vorbit despre importanța conferențelor preoțești pentru preoțime, în scopul întăririi poporului de o bună vreme în credința sa ortodoxă strămoșească, pentru ca valurile curentelor anticreștine, ce se apropie și de marginile acestui tract, să nu-l poată vătăma, ci să rămână tare în credința sa, ca stânca în mijlocul mării furibunde.

Notariu a fost aclamat preotul G. Hango, iar bărbați de încredere preoții Gr. Lador și Aug. Bodea.

Preoți prezenți 19, iar absenți 10, dintre cari unul fără scuză; 1 parohie vacantă și 7 filii — fără preoți. Pentru preotul repozat în anul acesta Vas. Bodea, par. în Gostila, conferența își exprimă condolența prin sculare.

Trecându-se la ordinea zilei, conferența constată, că serviciul divin a decurs fără scăderi esențiale, dar după deslușirile date de preotul G. Hango, parohul local este avizat, și prin aceasta toți preoții unde nu se face așa, ca, după obiceiul, să și instrueze credincioșii a rămânea în genunchi la sf. Liturghie, în semn de aderațiune, nu numai la cuvintele: *Tuagi măncați... și: Beți dintru acesta toți...* roștite de preot, ci și în decursul cântării: *Pre Tine Te laudăm...*, căci după interpretarea bisericii noastre, în decursul acestei cântări, la cuvintele preotului roștite în taină: *Fă adecă pâinea aceasta... și: Iar vinul ce este în potirul acesta...* se întâmplă prefacerea pâinei și vinului în corpul și sângele Domnului nostru Isus Cristos.

În scopul acesta, după obiceiul din catedrala noastră metropolitană, se poate introduce în biserici și un clopoțel, cu care să se dea signal la sfârșitul cântărilor: Sânt, Sânt, Sânt e Domnul Savaot... și: Pre Tine Te laudăm... în semn de ingenunchiere și sculare. (Pe alocuirea se dau signalele acestea prin lovirea cu lingurița în potir, ceea ce eu conșider însă de necuviincios). Firește deodată cu signalele acestea se va da signal și cu clopotul din turn (mai potrivit ar fi însă toate clopotele), ca și până acum la o tără: Cuvine-se cu adevărat... pentru și cei ce nu au putut veni la biserică iau parte la aceasta adorațiune cu și făcându-și atunci harul oricând se va explica poporului și scularii acestuia cu clopotul din turn, avis pentru cei ce n'au venit la biserică să se sculeze și să se facă rugă și pe sfârșite să se facă dela biserică (trăg clopotul de la zice) și acela este avis, pe care să se facă atunci Domnului

zeului nostru Isus Cristos, prezent atunci pe altariu, sub chipul pâinii și a vinului consacrat în Sfânta Cuminecătură (Eucharistie). (Va urma).

NOUȚĂȚI.

Maiestatea Sa, Regele nostru, despre a cărui sănătate s'au fost lansat stiri nelinistitoare, se află foarte bine. Ministrul de honoari *Jekelfalussy* a fost primit zilele trecute în lungă audiență, de aproape o oră, și a admirat, după cum s'a exprimat în fața unui ziarist, *sprintenitatea intelectuală și corporală a Majestății Sale*. La întrebarea ce i-a adresat-o ministrul, dacă nu are cumva intențiunea să meargă în străinătate pentru restaurarea sănătății, Maiestatea Sa a răspuns: *Uită-te bine la mine. Am eu trebuință de așa ceva?* Și a zămbit. Maiestatea Sa i-a spus apoi, că nu va părăsi deocamdată *Schönbrunnul*, unde se simte foarte bine.

Schimbări în diplomatie. Ambasadorul austro-ungar din Constantinopol, baronul *Calice* a fost trecut la penzie cu ziua de 22 Septembrie, când Maiestatea Sa l-a ridicat la rangul de conte austriac. În locul său va merge, acum *Palavicini*, ambasadorul austro-ungar din București.

† **George Pepa,** paroh în Domașnia și mesor consistorial în dieceza Caransebeș, a fost petrecut la cele vecinice în 17 Septembrie n. după ce un incident tragic i-a curmat firul vieții în mod subit. (A căzut adevărat de pe cal, și a rămas mort). În mormântarea i-s'a făcut cu mare solemnitate. Prohodul l-a săvârșit P. C. Sa Arhimandrit *Flăvarescu* din Caransebeș, asistat de protopopul *Mihail Popovici* din Orșova și 14 preoți. Precuvioșia Sa a rostit și cuvântul funebru.

La „masa studenților” dela gimnaziul român gr. or. din Brad au mai intrat următoarele daruri: 1. Dela Dr. George Dobrin, adv. în Lugoj K. 30; 2. Dela Ioan Jantea, cand. adv. în Orăștie, în numele reuniunilor de cântări din Bănat și Ardeal cu ocaziunea excursiunii dela București la Constanța, în Sept. 1906. K. 57; 3. Dela „Sentinela”, inst. de credit și economii în Satu Nou K. 2524; și 4. Ioan Herța, plugar în Geoagiu K. 4— Binefăcătorii dăruitori primească expresia profunde mulțumiri! Brad, în 10 Sept. v. 1906. *Direcțiunea gimnazială*.

Hymen. *Lucreția Bozac*, și *Iacob Truța*, ananță serbarea cununiei lor, ce se va celebra în 8 Octombrie a. c. la 2 oare d. a. în Velcheriu.

Aviz. Oarele oficiale la institutul de credit și de economii „*Albina*” cu începere din 1 Octombrie a. c. st. n. se fixează dela 8—12 a. m. și dela 3—4½ p. m.

Societatea de lectură a tinerimei dela institutul ped. teol. din Arad s'a constituit în 2/15 Septembrie 1906 sub conducerea Prea Cuvioșiei Sale *Roman R. Ciorgariu*, director, în modul următor: Președinte: *George M. Teahă*, cleric a. III. Secretar: *Petru Fleșier*, cleric a. II. Cassar: *Simion Stana*, cleric a. I. Bibliotecar: *Dimetrie Lupea*, cleric a. II. Notar: *Trăian Magier*, pedagog curs. IV. Controlor: *George Popoviciu*, pedagog curs. IV. Arhivar: *Adrian V. Lazar*, pedagog curs. III. Comisia literară: *Ignatie Porge*, cleric a. III. *Patriciu Țuora*, cleric a. II. *Augustin Pelle*, cleric a. I. Ioan Florea, ped. c. III. și *Grig. Poenariu*, ped. c. IV. Comisia muzicală: *Aurel Doboș*, cl. a. III. *Coriolan Montis*, cl. a. II. Ioan Pop, cl. a. I. *George Popa*, ped. c. IV. Ioan Ursan, ped. c. III. Comisia revizoră: *Nicolae Codrean*, cleric a. II. *George Ciunga*, cl. a. I. *Ignatie Raice*, ped. c. III.

Prețios dar de nuntă. Comitetul „*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*”, în ședința literară a 9-a a Reuniunii, ținută în 27 Septembrie n. c., a predat prin vicepreședintele, G. Poponea, prezidintului Vic. Tordășianu un libel de depunere „*Albina*”, cu suma de cor. 56-50, dăruită de membrii Reuniunii și cu scop de a se întemeia un fond numit „Fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace.” Contribuțiile s'au făcut din prilejul căsătoriei prezidintului Tordășianu, drept dar de nuntă. Cu privire la acest fond s'au hotărât, ca el să nu se activeze înainte de a ajunge sumala 5000 cor.; el fie alimentat cu sume dăruite drept răscumpărare de anunțuri de logodnă și de căsătorie, de felicitări în scris etc. cum și cu taxele, ce se vor încasa dela membri, la a căror cununie va cântă corul Reuniunii.

niunei. Oaspeții nou căsătoriților Panfilie Crișanu, sodei lăcătuș și Ana Ciontea, membri ai corului, au dăruit la acest fond 5 cor., cu cari fondul a ajuns la cor. 61-50. Dl. Tordășianu, mulțumind pentru darul frumos, dăruiește în numele său și al soției sale cor. 38-50, drept întregirea fondului la suma de cor. 100.— în același timp numinează cele preste 20 părechi membri ai Reuniunii, căsătoriți în timpul celor din urmă 9 ani și dorește, ca numărul lor să sporească ca năsipul mării.

E fără îndoială laudabil, cum mersurii noastre, pe lângă, că dau înțelegere cuvenită prezidintului lor, se mai îngrijesc și de înzestrarea fetelor sărace, cari sunt cu alipire către Reuniune.

Mulțumită. Cu ocaziunea ținerei sinodului par. extraord. din Petroșeni din 8/21 Septembrie a. c. la care ședință fiind de față și Dl. Ioan Bița, comerciant și rom. gr. ort. aici în Petroșeni, când s'a vorbit despre edificarea unei școli noi conf. gr. ort. aici, care idee de mulți ani se vintilează, insufletit de porneala bună, s'a văzut însemnat a dăruirii în scopul acesta, în fața întregului sinod o sumă de 50 cor. (cinci zeci), care în ziua următoare s'a și depus la banca noastră „*Jiana*” de aici apre păstrare până la timpul său. Adăușă această sumă la cele 40 cor. dăruite de on. direcțiune a numitei bănci, formează un capital de 90 cor. Deci pentru aceste oferte binefăcătoare, sinodul par. își exprimă și pe această cale profunda sa mulțumită și recunoștință. Să-l țină Dumnezeu pe nămintul Domn Ioan Bița la mulți ani cu bine dinpreună cu întregii familii, spre a vedea împlinită dorința generală pentru care a jertfit și are gând a mai jertfi.

Avram Stanca, preot. gr. ort.

Doamna Curie la catedră. Văduva savantului francez *Curie*, descoperitorul radiumului, care însași se pricepe bine la chimie, a primit invitare să ocupe catedra bărbatului ei la universitatea din Paris. Doamna *Curie* a primit ofertul și în Noemvrie c. își va începe prelegerile. Ministrul de culte din Franța a promis, că va asista la prelegerea de inaugurare.

Al 94-lea! Cassariatul „*Reuniunii române de înmormântare din Sibiu*” a solvit ajutorul statutar după răposatul membru *Petru Imbăruș*, fost proprietar. Acesta este cazul al 94-lea de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibieni.

Se scumpesc banii. Banca austro-ungară a luat hotărâre, zilele trecute, să urce interesele la împrumuturi cu jumătatea sută din motivul, că se simte lipsa de bani în întreaga monarhie.

Cărți și reviste.

Cuvântări ocazionale, de *Mateu Voileanu*, asesor consistorial. Sibiu, tipografia arhidiecezană 1906. Conține pe 135 pagini, 20 vorbiri frumoase, rostite la diferite ocazii, ca sfaturi de biserică, înmormântări, alegeri de protopresbiteri, etc. Prețul unui exemplar 2 coroane.

Elemente de morală creștină de *Moise N. Pacu* profesor de liceu în Galați. Prețul 2 lei.

Elemente de instrucție civică, drept și economie politică, de *Moise N. Pacu*, doctor în drept, avocat și profesor. Prețul 2 lei 50 bani.

Curs practic de aritmetică, pentru clasele II, III și IV ale școlii primare, de *Iuliu Văia*, învățător în Comloșul-mare (Nagy Komlos) comit. Torontal, Banat, autor al mai multor cărți bune de școală. S'a tipărit în Arad, cu tipariul tipografiei diecezane gr. ort. române. Prețul unui exemplar 60 fileri.

Abecedar pentru anul prim de școală, compus de domnia Dr. Ioan Stroia, protopresbiter, fost profesor la seminarul Andreian, *Dimitru Lăpădat*, director școlar și *Iuliu Crișan*, învățător în Săliște. Cu tipariul tipografiei arhidiecezane din Sibiu, 1906. Prețul nu e indicat.

Posta redacției.

Ticușul-Român. Chestia atinsă preocupă cercurile noastre competente, și ce se va putea face pentru ameliorarea sorții învățătorilor noștri sigur că se va face. Cu tănuiri însă și cu exagerări, ca cele cuprinse în articolele Diale, nu se va putea face nici o îndreptare spre bine. Răbdare deci, și încredere deplină în cei chemați a vă purta de grijă!

Gherla. Se va publica. Mulțumim.

Din public.†)

Altă „lămurire”.

Stim. Dle Red! În Nr. 96 al ziarului Dv. dl. protopop *Ioachim Munțan* răspunde la o notiță publicată în foaia Dv. referitoare la înființarea de bănci în Agnita.

La lămuririle date nu pot reflecta în tonul iritat în care crede dsa să motiveze înființarea unui al doilea institut românesc de bani în Agnita, și mă surprinde foarte mult dușmănia înverșunată, cu care izbucnește peodată, după ce în urma pertractărilor decinate, ce le am avut împreună, ne am deslășit ca prietini, fără nici o supărare.

Muscăturile, înțepăturile și sarcasmele dsale, neîntemeiate, nu se potrivesc cu duhul blândetelor, ce ar trebui să-l propoveduiască capul unui tract protopopesco.

Dar să trecem la lămuririle date și să constatăm că cea dintâi lămurire, n. se pare tocmai lămurită.

Odată zice că ideea unei bănci s'a plămădit în jurul Agnitei. Nu ne spune, unde și când? iar mai jos, că dsa și-a avut-o în plan înainte de așezarea sa în Agnita**).

Dacă acum ideea a putut răsări în două puncte atât de departe unul de altul, de ce să nu poată răsări și în alt punct, unde au mai răsărit astfel de idei, fie acel punct cât de urgisit dlui protopop.

Dsa, ca om nou, nu știe, și nu s'a interesat să știe, că și prima idee de a se înființa în tractul său o bancă, a răzărît tot în creerii Fofeldii și oricât de supărat este pe comuna aceasta, Fofeldea este cea mai frumoasă comună din tract, comună românească compactă, oameni cu dare de mână, muncitori modeli, cu bancă românească solidă, frunză între băncile românești din provincie, având în Direcțiune pe cei mai buni și mai experți funcționari ai institutului „*Albina*”, pe dd. *Lissai* și *Roșiu*. Din Fofeldea au ieșit cei mai luminați bărbai din tractul protopopesco: *Laurian*, *Manliu* și alți profesori în țară și patrie, cari au lăsat urme neșterse în istoria culturii noastre.

Teoria, că o bancă trebuie să dea acții frunțășilor, în părțile unde vrea să înființeze Filiale, acum am cetit-o mai întâiu. „*Albina*” și cu celelalte bănci, cari cu filiale, n'au dat nici o acție frunțășilor, pe unde au deschis Filiale.

Dl. protopop spune multe despre înființarea băncii, dar rețace tocmai ceea ce trebuia să spună, și ceea ce lămurile în alte culori procedere corectă a Cordiane precum și ținuta dsale. Anume, că în Maiu eu iam spus mai întâiu, că „*Cordiana*” a hotărât înființarea unei Filiale în Agnita, iar în 22 Iunie, când am fost la dsa în casă și l'am invitat să ne înțelegem mai de aproape asupra Filialei mi a răspuns, că nu se poate declara până nu se rezolvă chestiunea pusă de dsa la ordinea zilei în conferința preoțească, convocată pe 2 Aug.

Cu datul de 4 Aug. (v. 22/7) primesc dela dl. protopop o adresă *oficioasă* cu Nr. 861 prin care mă invită pe 11 Aug. la ședința comisiunii, aleasă de conferința numită în chestia unei bănci, ce ar fi să se înființeze în Agnita.

Am urmat invitații primite și la cererea dlui protopop am comunicat membrilor comisiunii, că „*Cordiana*” a luat mai demult hotărârea de a înființa o filială în Agnita, dar a așteptat instalarea protopopului, pe care intenționează a l face membru în direcțiune, delegat și cap al Filialei, că deja toate sunt gata, localul închiriat, mobilierul și registrele procurate, cererea de înregistrare înaintată și că deschiderea se face în zilele proxime.

La auzul acestora, nici unul din cei de față n'au reflectat o vorbă legănată, că doar dănuși ar reflectat la înființarea unui al doilea institut. Întrebarea a fost numai, că ce ar putea oferi „*Cordiana*” pentru trebuințele tractului? Ne-am înțeles prieteneste și în privința aceasta, am stabilit trei puncte, cu cari s'au declarat mulțumiți toți cei prezenți, făgăduind cu toții că își vor da concursul posibil. A rămas, ca asupra celor hotărâte să se drezeze proces verbal, acesta să se înainteze Direcțiunii „*Cordiane*” ca aceasta să confirme învoiala încheiată cu directorul ei. Procesul verbal s'a dresat, dl. protopop însă nu l-a scris și nu l-a înaintat Cordiane. Poftescă să-l publice spre orientarea publicului.

La ședința aceasta *oficioasă* au participat, Jacă mi-am însemnat bine, zece persoane.

Dl. protopop nu vorbește în lămuririle sale de ședința aceasta și de concluzul ei, ci de o *consfătuire* dintre 5—6 persoane. Dsa știe, pentru ce?

Dl. protopop, în loc să execute concluzul comisiunii, și să se țină de parola dată sub

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

**) În alt loc spune chiar, că banca se face din ambiție nobilă.

prezidiul său, fără să mai avizeze pe „*Cordiana*” „*convoacă în grabă prin câteva comune o conferință, care s'a constituit în comitet fondator*”.

Acestia compun pe mandatarii comisiunii și pe tractul doritor de a înființa banca cu ori ce preț?

Nu încapă îndoială, că țărani se vor fi însuflețit de ideea unei bănci românești, mai ales că dl. protopop n'a aflat cu cale a-le spune nimic despre învoiala și hotărârea comisiunii oficiale prezidată de dsa.

Bine știa dl. protopop că, dacă ar fi spus frunțășilor celor câteva comune adunați în ruptul capului concluzul de mai sus, s'ar fi cumpătat însuflețirea, iar dacă le-ar fi spus adevărurile din adresa către subscrisul însuflețirea ar fi scăzut chiar la zero.

Iată ce mi-a scris dsa:

„Am convingerea, că două bănci românești, ce s'er înființă deodată în acest oraș, alături cu cele două bănci săsești existente și bine consolidate nu se vor putea *urși* și astfel făcând întreprinderile aceste izolate un *flacără* inevitabil, am oferit seminilor o privilegie tristă pentru noi și peria ei ridicolă despre lipsa de tact și prudență în șirurile noastre”.

Iacă, dle protopop ce viitor strălucit profetești băncii dtaile.

O faptă am putea zice atât de herostatică mărturisesci dta, că provine din „*ambitiție nobilă*”.

Pe lângă ambiție curat nobilă, dle protopope, ne trebuie și *sinceritate*.

Dacă dta erai sincer, te asigur, că în Agnita, nu s'ar înființa două bănci românești.

De încheiere adarg, că dl. protopop, ca paroh al Agnitei, deși a fost invitat să facă sfințirea apeii la deschiderea Filialei, nu s'a prezentat în localul ei.

N. P. Petrescu
dir. ex. al „*Cordiane*”.

„Albina”

institut de credit și de economii în Sibiu.

A X-a tragere la sorți publică

a scrisurilor fonciare de 5% ale *Institutului de credit și de economii „Albina”* a urmat în 27 Septembrie 1906 în prezența domnului notar public regesc *Gavril Zăgaci* și a doi membri din direcțiune și doi membri ai comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras, în valoare totală de coroane 258,000 următorii numeri:

à K 500: Nr. 22, 26, 72, 80, 81, 82, 104, 126, 169, 171, 173, 179, 180, 184, 216, 229, 248, 256, 268, 275, 286, 301, 315, 328, 333, 346, 348, 349, 363, 375, 378, 381, 384, 398, 418, 454.

à K 1000: Nr. 4, 11, 21, 22, 25, 30, 60, 80, 86, 95, 106, 149, 150, 160, 170, 181, 244, 257, 259, 269, 281, 289, 321, 327, 344, 347, 364, 388, 393, 394, 410, 416, 432, 442, 459, 465, 469, 488, 505, 508, 518, 560, 565, 574, 594, 602.

à K 2000: Nr. 14, 29, 77, 83, 89, 121, 140, 159, 172, 183, 185, 189, 191, 200, 219, 225, 281, 286, 294, 311, 312, 328, 345, 356, 392, 407, 409, 431, 443, 446, 454, 485, 505, 536, 545, 553, 603, 610, 617, 628, 643, 651, 664, 672, 687, 716, 618, 750, 754, 755, 774, 795, 853, 860, 865, 873, 903, 906, 931, 934, 944, 958, 961, 1027, 1028, 1029, 1074, 1109, 1110, 1116, 1120, 1123, 1155, 1190, 1214, 1215, 1236, 1238, 1264, 1275, 1284, 1307, 1334, 1344, 1349, 1377, 1379, 1403, 1417, 1446, 1452, 1464, 1470, 1508, 1510, 1524.

Cu începere dela 1 Aprilie 1907 aceste scrisuri fone. se răscumpără la *cassa institutului în Sibiu*, la Filiale sa în Brașov, la *Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur”*, și la *Wiener Filiale der Zivnostenská banka pro Cechy a Moravu în Viena*; la *Ungarische Escompte- und Wechsel-Bank* și la *Pester ungarische Commercial-Bank* în Budapesta, precum și la *Filiale der k. k. priv. oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe în Triest*, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot răscumpără și mai nainte oricând prin excomptare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 Aprilie 1907 înceată interesele lor mai departe și cuponii de interese scadenti mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai nainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

à K 500: Nr. 200, 236.

à K 1000: Nr. 42, 401, 529.

à K 2000: Nr. 152, 585, 1113, 1283, 1592.

Sibiu, în 27 Septembrie 1906.

Direcțiunea.

Nr. 708—1906 [243] 1—3

Concurs

Pentru întregirea celor două (2) posturi învățătoresci devenite vacante în parohia gr. or. Intorsura Buzăului, în protopresbiteratul Treiscaunelor se exerce concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

1. Câte 600 cor. salar anual, plătit unuia decursiv din fundațiunea bisericească-scolară, iar celuilalt din repartitiune dela popor.

2. Cuartir și lemne de foc.

3. Cuincuenalul se va plăti numai după serviciu neîntrerupt de 5 ani în această parohie.

Comitetul parohial își rezervă dreptul, ca după alegere să denumească pe oricare să conducă registrele școlare și agendele scripturistice, precum și care să propună la școala de repetiție, și care să meargă de 2-ori pe săptămână în cătunul Ciurnenic.

Aleșii sunt datorți ca în fiecare Duminică și sărbătoare să conducă unul strana a doua la utrenie cu cântărețul și cântăxile la sf. liturgie cu copiii de școală.

Cereri instruite conform normelor în vigoare, se vor așterne oficiului protopresbiterat gr.-or. al Treiscaunelor în Brețcu (Beretzek) cottul Háromszék în termenul deschis.

Brețcu în 9 Septembrie 1906.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Nr. 324—1906 protop. 240 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia Agârbiciu, protopresbiteratul Mediașului, pe baza rezoluțiunei Preaveneratului Conzistor arhidiecezan din 14 August 1906, Nr. 7483 Bis., prin aceasta se exerce concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasionate în coala B, pentru întreținerea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și înainta cererile concursuale subscrisului oficiu protopresbiterat în termenul sus indicat, prezentându-se în vre o Duminică ori sărbătoare în biserică pentru a cânta respective a cele bră și cuvântă.

Totodată se deobligă cel ales de paroh a contribui la fondul protopresbiterat pentru cassa tractuală cu suma de 40 coroane anual, în decurs de 10 ani consecutiv.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Mediaș, 3 Septembrie 1906.

Romul Mircea
protopresbiter.

Nr. 406—1906 [241] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia vacantă de cl. a III-a Certejul de Jos cu filia Coaja, tractul Ilia, pe baza ordinului venerabilului Conzistor Arhidiecezan din 14 Iulie a. c. Nr. 6645 Bis., prin aceasta se publică concurs nou cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasionate în coala B, pentru întreținerea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul indicat și au a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică pentru a cânta, resp. a celebră și cuvântă.

Ilia, la 6 Septembrie 1906.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Iliei.

George Oprea
protopresbiter.

Nr. 184—1906 [239] 3—3

Concurs

Pentru întregirea a trei posturi de învățători vacante dela școalele primare gr. or. române din Brașov, se exerce concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Concurenții își vor adresa petițiile lor Eforiei școalelor centrale gr. or. române din Brașov și le vor însoți cu următoarele documente:

1. Carte de botez, prin care vor dovedi că sunt Români de confesiunea gr. or.

2. Atestat de moralitate.

3. Atestat medical, că sunt deplin sănătoși.

4. Revers, că se va conforma întru toate legilor și dispozițiunilor bisericești școlare și regulamentelor în vigoare și la caz, că Eforia școlară va pretinde, se deobligă a propune și la celelalte școale, cari stau sub administrația Eforiei.

5. Atestat de calificățiune învățătoresc, eventual și alte documente recomandatoare.

Beneficiile împreunate cu aceste posturi sunt: Pentru învățători în timpul serviciului

de provizori, salar anual de 1000 coroane, fără alte emolumente și dela ocuparea definitivă a postului de învățător ordinar salar anual de 1200 coroane, cinci cuincuenii de câte 120 cor. și bani de cuartir 240 coroane, dreptul de penziune au să și-l reguleze la stat, în fine în timpul de serviciu ca învățător suplent 800 cor. fără alte emolumente.

Brașov, în 14 August 1906.

**Eforia școalelor centrale
române din Brașov.**

Nr. 475—1906 [236] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului nou de învățător ce se înființează în comuna Hădăraș, protopresbiteratul Lupșa, se exerce concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de învățător sunt: salar 600 coroane, solvibil din repartitiune 300 cor., și ajutor promis de stat 300 cor.; locuință în edificiul școlii și lemnele de foc.

Cuincuenalele se socotesc conform normelor în vigoare a bisericei noastre.

Fiitorul învățător e dator a instrui elevii și în cântările bisericești și a cânta cu ei în biserică în Duminică și sărbători. Putând înființa cor bisericesc cu adulți, va primi pentru aceasta deosebită remunerație dela comitet.

Petițiunile înzestrate cu documentele necesare sunt a se adresa subscrisului oficiu protopresbiterat în termenul deschis, având petenții a se prezenta înainte de alegere în vre o Duminică ori sărbătoare și în biserică, spre a cânta și face cunoștință și cu poporul.

La acest post pot concura și învățătorii cari de prezent sunt în funcțiune învățătoarească.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Ofenbaia, 19 August 1906.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Lupșa.

Vasile Gan
protopresbiter.

Nr. 497—1906 [238] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de al doilea învățător la școala poporală confesională gr. or. română din Viștea-superioară în protopresbiteratul gr. or. al Avrighului, se exerce prin aceasta concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de învățător sunt salarul anual de 600 cor., cuartir și trei stângini de lemne în natură.

Doritorii de a ocupa acest post să și aștearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisului oficiu protopresbiterat gr. or. în Avrigh (posta Avrigh, Felek Szebenvármegye) până la termenul sus-indicat.

Dintre concurenți vor fi preferiți cei cu cunoștințe muzicale, capabili de a forma un cor cu școlarii și adulții, cei cu cunoștințe din industria de casă și cei care au participat la vreun curs de economie pentru înființarea școlii de repetițiune economică, pentru cari va avea o remunerație deosebită.

Avrigh 29, August 1906.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrighului în conțelegere cu comitetul parohial competent.

Ioan Căndea
protopresbiter.

Nr. 5109—1906 pret. [242] 1—3

Vindere de lemne de brad.

Comunele Săliște, Galiș și Tilișca au primit cu ordinul m. Nr. 32883.

I—A—2. îndreptățirea de a vinde, în brădetul dela Piatra-Albă lemnele de brad pe un teritor de 1057.3 jug. cat. prin tăiere, — iar pe un teritor de 714.7 jug. cat. prin rărire.

Negustori de lemne, cari se interesează de vânzarea de păduri pot lua acele părți în privire în lunile Octomvrie și Novembrie a. c. până ce ține timpul favorabil.

Pentru deslușiri și îndrumări se poate adresa la primăriile comunelor interesate, respective la curatoatul de cerc r. ung. silvanal în Săliște.

Săliște, în 25 Septembrie 1906.

Primpretorul cercului:

Dragits.

Avis domnilor învățători!

Dela **Librăria arhidiecezană** se pot procura **Tabelele de intuițiune Hölzel**, adică cele patru anotimpuri și casa țărănească, trase pe pânză **6.60 cor.**, provăzute cu bețișoare sus și jos **8.60 cor.** Seria completă, trasă pe pânză cu bețișoare **43 cor.**, plus porto 92 fileri.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidiecezană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: **Rânduella Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmósele, Sfetilnele și altele.**

Prețul unui exemplariu legat simplu **1.60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3.20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidiecezane.

Cătră

Domnii învățători și directori de școale!

La începutul anului școlar ne permitem a Vă atrage atențiunea asupra depozitului nostru de cărți școlare și literare, recuizite de scris și desemn, harte geografice, globuri terestre, tabele de cetit, modele de desemn etc., și a Vă rugă să ne adresați nouă, prețuitele D-Voastre comande, cu toată încrederea, promițându-Vă un serviciu solid, prompt și prețuri cât se poate de convenabile.

Cu toată stima:

Librăria Tipografiei arhidiecezane,
Sibiu — Nagyszeben.

Cărți teologice.

Sf. Vasile, traducere de I. P. S.	
Metropolit-Primat D. D. Iosif	3 —
Istoria bisericească de Evagrie, traducere de acelaș	3 —
Istoria bisericească de Socrat, traducere de acelaș	3.50
Note și meditațiuni asupra psalmilor, în 3 vol., de P. S. Episcop de Argeș Gherasim Timus	12 —
Dictionar Aghiografic, cuprinzând pe scurt viețile sfinților de acelaș autor	6 —
Sfântul Athanasie, de acelaș	5 —
Istoria bisericească, în 2 volume. 1280 pag'ni, de prof. Eus. Popovici, trad. de P. P. S. S. Episcop Gerasim al Argeșului și Athanasie al Râmnicului; amândouă volumele	12 —
Sf. Apostol Paul după sf. scriptură, de Dr. C. Chiricescu	1 50
Ermeneutica biblică, ed. II, de acelaș	2.50
Călăuza predicatorului, de Dr. C. Chiricescu și Icon Const. Nazarie	6 —
Viața Domnului nostru Iisus Christos, în 2 vol., de Didon, traducere de acelaș, ambele vol.	9 —
Apologetica creștină în 2 vol., de pâr. Nazarie	10 —
Teologia dogmatică, vol. I—III, trad. după Silvestru de Canev	11 —
Compendiu de teologia simbolică, de I. Mihălcescu	3 —
Istoria bisericească și viața lui Constantin cel mare, de Eusebiu trad. de Iosif Gheorghian	4 —
Istoria bisericească, de Sozomen, trad. de I. P. S. Iosif Gheorghian	4 —
Slujba învierii în prea sfânta Duminică a Paștilor	3 —
Archeologia biblică, de Is. de Onciul, broș.	16 —
Archeologia biblică, de Dr. Chiricescu	2 —
Cartea psalmilor (traducere și explicare), de Is. de Onciul	6.50
Didahi (învățături), de Ilie Meniat	4 —
Espunerea Doctrinei	120

Introducere în Test. vechiu, de Is. de Onciul	11 —
Explicarea Evangeliilor, de Mihălcescu	2.40
Introducere în Cărțile noului Testament, de Dr. Ioan Cornoiu	3 —
Introducerea în sf. Cărți ale Testamentului vechiu, de Dr. Chiricescu	3 —
Liturgica, de Calinescu	2.50
Liturgica, de N. Filip	6 —
Teologia dogmatică, de Calinescu	3 —
Dreptul bisericesc, de Dr. D. G. Boroian, 2 volume	14 —
Evangeliile după Mateiu, Marcu și Luca, de Iuliu Olariu	5.60
Evangelia după Ioan, publicată de Dr. Iuliu Olariu	3 —
Explicarea psalmilor din orologiu (ciaslov), de Dr. Iuliu Olariu	2.50
Scrierile părinților apostolești, trad. de Iuliu Olariu	1 50
Introducere în cărțile sfinte ale T. v. și N., de Dr. Iosif Olariu	5 —
Manual de tipicul bisericeii ort., de Dr. Iuliu Olariu	—80
Problema morală, de Dimitrie G. Boroian	1.50
Credință și știință, de Dim. G. Boroian	2 —
Despre libertatea morală, de D. G. Boroian	—60
Viața răposăților noștri și viața după moarte, trad. de Iosif, metropolit primat	2.50
Compendiu de drept bisericesc, de Vasile Pocitan	6 —
Compendiu de dreptul canonic, de A. bar. de Șaguna, broș.	3 —
Enchiridion, adică carte manuală de canone cu comentariu de A. bsr. de Șaguna	4 —
Genesa Evangeliilor, studiu biblic, de S. Popescu	1.60
Manual de studiu pastoral, compus de A. bar. de Șaguna	3 —
Scrierea sf. Ioan Gură de aur	1 —
Testamentul nou	1 —
Noul așezământ, de Dr. N. Nițulescu	1.50

A se procura dela

Librăria arhidiecezană